

Bijeenkomst: De kracht van Vlas – Van basis tot hightech

Datum: 12-4-2013

Dagvoorzitter: Prof. dr. J. Wempe

Locatie: Ondernemershuis Twente – KVK Oost Nederland - Enschede

Organisatie: St. Vlasmanifestatie

Verslaglegging: Ank Niesthoven – Kan ik u Assisteren?

Communicatie: Dennis Deursen – M-effect

Openingswoord door voorzitter Hans Slingerland – St. Vlasmanifestatie

Hans Slingerland heet iedereen van harte welkom en dankt voor de grote opkomst. Het enthousiasme van de oprichters van de Stichting, heeft inmiddels een golf aan activiteiten opgeleverd en belangstelling van verschillende partijen (overheid – ondernemers – onderwijsinstellingen).

De belangstelling voor vlas neemt zienderogen toe, de belangstelling gaat structuur krijgen, maar moet ook structuur krijgen.

We streven nu naar het opzetten van een duurzame vlaseconomie: concreet – vlas komt terug als economisch goed, dat de vlasteler er goede inkomsten uit heeft. Vlas is meer dan alleen ecologisch en nostalgisch erfgoed.

De stichting overweegt een kennisplatform op te richten: wat willen we bereiken, wie nodigen we uit om deel te nemen, bundelen van kennis: overdragen en uitwisselen daarvan, promotie van vlas, vlasketens in kaart brengen.

Prof. dr. J. Wempe* opent het programma officieel en bevestigt tevens dat een kennisinstelling nodig is om vraag – productie in goede banen te leiden.

Hoe breng je partijen bijelkaar. Goede impuls voor deze regio, groeiend naar een biobased economy.

Vlas onderdeel groene economie: verduurzaming – versterken – vernieuwen (3-v's)

Agrarische sector verliest grip – banen verdwijnen. Kan de sector dit aan? De vraag naar vlas groeit.

Verduurzaming: hightech

Versterken: via regio meerdere sectoren koppelen – meerjarige agenda ontwikkeling.

Vernieuwen: hightech

* Prof. dr. Johan Wempe heeft zowel management aan het Interuniversitair Instituut Bedrijfskunde (IIB) te Delft gestudeerd als filosofie aan Universiteit Utrecht. Hij was hoogleraar Duurzaam Ondernemen aan Nyenrode Business Universiteit, directeur bij KPMG Sustainability en directeur en oprichter van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) Nederland. Hij bekleedde de leerstoel Bedrijfsethiek en Duurzaamheid aan de Erasmus Universiteit. Als hoogleraar begeleidt hij momenteel een aantal promotieonderzoeken aan deze universiteit.

Johan Wempe is onder andere voorzitter van de werkgroep Groen Gas, lid van de Commissie van Deskundigen voor de Mestwetgeving (CDM) en lid van de ethische commissie van Teijin Aramid.

Theo Rietkerk - Gedeputeerde Provincie Overijssel
(portefeuille: Economie, Energie en Innovatie)

Gedeputeerde de heer Theo Rietkerk hield een krachtig pleidooi, om de ingeslagen weg van Stichting Vlasmanifestatie nog verder uit te diepen: cross-overs

Provincie Overijssel stelt de komende jaren 6 - 7 milj. euro beschikbaar voor het thema: 'Leren voor duurzame ontwikkeling'

'Wij dagen u uit'

Vlas dient een standaard onderdeel te worden van; Groene economie.

Lenno Vermaas – Van de Bilt Zaden en Vlas

Een van de oudste gewassen:

Rusland is de grootste afnemer voor Van de Bilt.

Wat is vlas:

Vlasteelt is de meest milieuvriendelijke teelt: het vraagt het minst van de grond, behoeft weinig mest en nagenoeg geen bestrijdingsmiddelen.

Lange vezels: hoogwaardige toepassingen en is sterk

Bevat Omega-3 – belangrijk voor de voedingsindustrie (bevat veel energie)

Textiel toepassing: gezonder – anti allergisch – anti bacterieel en het sterkst in het verwerken van alle vezels.

De velden worden niet geïrrigeerd: in tegenstelling tot katoen.

Lange vlasvezel: hoogwaardig / uniek

Korte vlasvezel: warvezel: zoals sisal/hennep (maar uiteindelijk qua sterkte en veelzijdigheid wint vlas hier

Goede vezels om tot pulp te verwerken: dollar (linnen)

Olievlas wordt vooral veel toegepast in de voedings- technische industrie en door veevoederwerkingsbedrijven.

Waarom is de teelt van vlas gedaald? Heeft vooral met goedkopere gronden elders te maken; bijv. Kazachstan.

Maar olievlas is relatief een makkelijk gewas te telen in NL; behoeft niet perse kleigronden.

Eiberts Jongsma – Landschap Overijssel &
Bas van der Geest - Gebr. Van der Geest

Landschap Overijssel is landschapsbeheerder. Het beheren en ontwikkelen van streekeigen landschap. Het onderhouden en herstellen van bijvoorbeeld landschapselementen, zoals houtwallen, poelen en boomgaarden.

Vlas is zeer interessant en werkt tweeledig:

- plant- en dierversterkend
- omgevingsdecor

Onze natuur is een fabriek; leadings for nature; waarden dienen benut te worden. Landschap is belangrijk voor kennis, vlas kan een belangrijke bijdrage leveren. Biodiversiteit is belangrijk en vertegenwoordigt een economische waarde: Vlasbeekdal.

- o Opzetten van een business case van vlas
- o Slimmere teelt van vlas door agrariërs met meerwaarde voor de biodiversiteit
- o Teelt van vlas op 'natuurakkers' van Landschap Overijssel

In samenwerking met Rolsma is er 50 tinten groene verf bedacht; economie en ecologie. De opbrengst van de verf vloeit voor een deel terug naar Landschap Overijssel, die het weer investeert in de Overijsselse natuur. Zo wordt verf uit de natuur, verf voor de natuur.

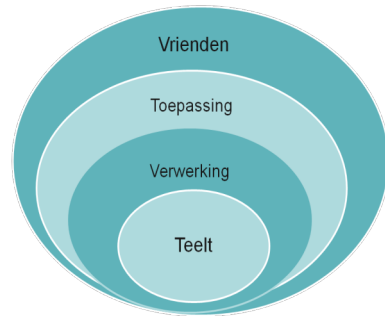
Vlas in Enschede; prille plannen om de Usseler Es vol te zaaien met vlas.

David Kasse – Productschap Akkerbouw

De kracht van vlas:

- Vlas is 10.000 – 15.000 jaar in cultuur
- Vezelgewas van gematigde luchtstreken
- Goed passend in de vruchtwisseling
- Gehele plant is tot waarde te brengen
- Know how in West-Europa, ook in Nederland
- Imago is goed, milieukundig, schoonheid

Het bundelen van krachten: bundeling is stimulering, de keten is te rangschikken in familie en vrienden.

- Teelt en haar branches: Kwekers van nieuwe rassen, Zaaizaadhandel, Telers van vlas, loonwerkers (uit de teelt komen nog weer verschillende nevenstromen).
- Verwerking en haar branches: Zwingelbedrijven, Hekelbedrijven, Korte vezelbewerkers, Zaadschoningsbedrijven
- Materiaal toepassing:
 - > Lijnzaad: zaaizaad, zaad voor menselijke consumptie, olieslager, linoleum, verf, margarine, diervoeder
 - > Scheven: platen, stalstrooisel, energie
 - > Vezels: kleding, woningdecoratie, huishoudlinnen, technisch textiel, papier, isolatie, vezelversterkte materialen
- Vrienden en haar branches: modewereld, industrieel ontwerpers, kunstenaars, consultants, potentiële toepassers, onderwijs, R&D, culturele instellingen, musea, natuurbeschermingsorganisaties, overheden: gemeenten, provincie, rijk.

Is er behoefte aan een kennisplatform Vlas:

Officieel aangekondigd en van kracht is de volgende regeling 2013: voor de vlas – en hennep teelt wordt er dit jaar (2013) 300 euro subsidie beschikbaar gesteld.

Opzet kennisplatform Vlas:

- Structuur: vereniging met voor iedere groep passende vorm van lidmaatschap
- Aanpak: bijeenkomsten toegesneden op de doelgroep, website
- Lidmaatschap, meerdere vormen
- Suggesties, ideeën.....
- Aan de slag: wie doet wat?

Willem Böttger, NPSP/Nabasco (= nature based composites)

Het voordeel van de toepassing van vlas als natuurlijke vezel in kunststof composieten, de zogenaamde vezelversterkte plastics:

- o Licht
- o Low maintenance
- o Double curved forming
- o Function integration

Bijvoorbeeld de catamaran is uit vlasversterkte kunststof gemaakt.
Met biocomposieten wordt voordeel opgebouwd in de keten in tegenstelling tot glasvezel, zo zet hij schematisch uiteen:

Agri → resin → product → biomass → energy en in elke stap met een pijl aangegeven wordt added value gecreëerd.

Belangrijk is dat je met je producten in het bestek van de architect komt te staan, om zo in de aanbesteding te kunnen meedraaien.
Natuurproducten die kunnen worden meegenomen in composieten:
Vlas, hennep, kurk, balsa, lijnzaad olie, soya, furanes.
Let op vraagkant versus aanbodkant.

Lute Broens - OICAM

OICAM is de samentrekking van open innovatie centre of advanced materials, voor activiteiten zie de website www.oicam.nl

OICAM verbindt ketens tot marktwaardige producten en diensten. En die producten en diensten dienen met biobased economy te maken te hebben of dit ondersteunen. Broens noemt enige getallen om aan te tonen dat de biobased economy een in omvang sterk toenemende markt is.

2000	190 kiloton biobased materiaal
2010	600 kiloton
2012	1,4 Miljard ton
2020	5 miljard ton naar verwachting

Duitsland wil in 2020 naar een investering van 300 miljard euro toe en 1 miljoen banen scheppen. Nu wordt al 2,4 miljard geïnvesteerd.

Door middel van de weg van innovatie wil OICAM naar een "fast track business development" en wel door leren delen en leren hebben, dus met elkaar!

De OICAM methode houdt in dat ze van verschillende ketens, verschillende fasen koppelen en daarbij wel sturen op keiharde randvoorwaarden.

Stelling: together everybody achieves more!

Einde presentaties

St. Vlasmanifestatie dankt u hartelijk voor uw aandacht en komst.

Heeft u zich al ingeschreven voor de nieuwsbrief? Dit kan via:
<http://www.dekrachtvanvlas.nl/nieuws>

